KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	**0912-7LEK-C5.3-G**	
Nazwa przedmiotu w języku	Polskim	***Geriatria***
	Angielskim	***Geriatrics***

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Lek. Tomasz Ambryszewski
1.6. Kontakt	tomasz.ambryszewski@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Język polski
2.2. Wymagania wstępne*	Wiedza z zakresu modułów : nauki morfologiczne i naukowe podstawy medycyny

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć		Wykłady, wykłady e-learning, ćwiczenia, ćwiczenia e-learning, ćwiczenia praktyczne
3.2. Miejsce realizacji zajęć		Wykłady, ćwiczenia -Pomieszczenia dydaktyczne Uczelni, Ćwiczenia praktyczne – oddziały szpitalne
3.3. Forma zaliczenia zajęć		Wykłady zaliczenie z oceną, wykłady e-learning- zaliczenia, ćwiczenia – zaliczenie z oceną, ćwiczenia e-learning – zaliczenie, ćwiczenia praktyczne – zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne		Wykład: Wykład problemowy, Wykład informacyjny Ćwiczenia:Dyskusja, Analiza przypadków, Metoda Problem-Based Learning, Symulacja Ćwiczenia praktyczne:Ćwiczenia kliniczne
3.5. Wykaz literatury	**Podstawowa**	1)Geriatria. Wybrane zagadnienia, red. J. Gąsowski, K. Piotrowicz, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2020. 2)Wielkie Zespoły Geriatryczne, red. M. Cybulski, E. Krajewska-Kułak, Wrocław, EdraUrban&Partner, 2021.
	Uzupełniająca	1)Roller-Wirnsberger, Singler K.,Polidori M.C. Geriatria. Praktyczny przewodnik. red. wyd. pol. Wieczorowska-Tobis K., Neumann-Podczaska A. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2022. 2)Drogowskazy w geriatrii. red. nauk. Religa D., Derejczyk J. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2021. 3)Geriatria-Medycyna Praktyczna: Wytyczne i artykuły przeglądowe - Geriatria - Medycyna Praktyczna dla lekarzy, https://www.mp.pl/geriatria/wytyczne

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu *(z uwzględnieniem formy zajęć)*

Wykłady:

C.1 Zapoznanie studentów z fizjologicznymi i patologicznymi aspektami starzenia się oraz metodami oceny stanu funkcjonalnego.

C.2 Uwrażliwianie na indywidualne potrzeby osób starszych, kształtowanie empatycznej postawy wobec starzejącej się populacji.

C.3 Przedstawienie specyfiki przebiegu zespołu kruchości oraz chorób układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, ruchu i dokrewnego u pacjentów w wieku podeszłym.

C.4 Kształtowanie postawy otwartości na złożoność diagnostyki i terapii w geriatrii.

C.5 Przekazanie informacji o najczęstszych problemach geriatrycznych (np. upadki, nietrzymanie moczu, zaburzenia poznawcze, depresja).

C.6 Uwrażliwianie na konieczność holistycznego podejścia do pacjenta starszego.

C.7 Zaprezentowanie zasad bezpiecznego stosowania leków u osób starszych, interakcji lekowych i polipragmazji.

C.8 Kształtowanie odpowiedzialności za racjonalne stosowanie leków i edukację pacjenta.

C.9 Kształtowanie postawy zaangażowania w rozwój opieki nad osobami starszymi, uwrażliwianie na problemy systemowe.

C.10 Tworzenie modelu opieki dla konkretnego przypadku.
C.11Przedstawienie systemu opieki geriatrycznej w Polsce, roli instytucji i programów wsparcia.

Ćwiczenia:
C.1 Przygotowanie do samodzielnego przeprowadzania oceny funkcjonalnej (np. test TUG, skala Barthel, MMSE).
C.2 Uwrażliwianie na indywidualne potrzeby osób starszych, kształtowanie empatycznej postawy wobec starzejącej się populacji.
C.3 Dokonywanie analizy przypadków klinicznych z uwzględnieniem wielochorobowości i atypowych objawów.
C.4 Kształtowanie postawy otwartości na złożoność diagnostyki i terapii w geriatrii.
C.5 Tworzenie planu opieki z uwzględnieniem rozpoznanych problemów geriatrycznych.
C.6 Uwrażliwianie na konieczność holistycznego podejścia do pacjenta starszego.
C.7 Organizowanie farmakoterapii z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb pacjenta, analiza schematów leczenia.
C.8 Kształtowanie odpowiedzialności za racjonalne stosowanie leków i edukację pacjenta.
C.9 Kształtowanie postawy zaangażowania w rozwój opieki nad osobami starszymi, uwrażliwianie na problemy systemowe.
C.10 Tworzenie modelu opieki dla konkretnego przypadku.
C.11 Symulacja rozmowy z pacjentem starszym z uwzględnieniem zasad skutecznej komunikacji

Ćwiczenia praktyczne:
C.1 Przeprowadzenie oceny stanu funkcjonalnego osoby starszej z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi
C.2 Praktyczne zastosowanie testów przesiewowych w diagnostyce geriatrycznej
C.3 Opracowanie indywidualnego planu opieki dla pacjenta geriatrycznego
C.4 Ocena ryzyka upadków i wdrożenie działań profilaktycznych
C.5 Przegląd farmakoterapii u osoby starszej pod kątem interakcji i polipragmazji
C.6 Zaplanowanie edukacji zdrowotnej dla seniora w zakresie profilaktyki i stylu życia
C.7 Kształtowanie postawy otwartości na złożoność diagnostyki i terapii w geriatrii.
C.8 Tworzenie planu opieki z uwzględnieniem rozpoznanych problemów geriatrycznych.
C.9 Uwrażliwianie na konieczność holistycznego podejścia do pacjenta starszego.
C.10 Organizowanie farmakoterapii z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb pacjenta, analiza schematów leczenia.
C.11 Kształtowanie odpowiedzialności za racjonalne stosowanie leków i edukację pacjenta.

4.2. Treści programowe ***(z uwzględnieniem formy zajęć)***

Wykłady:
1. Procesy starzenia się człowieka
2. Organizacja opieki nad osobami starszymi
3. Całościowa ocena geriatryczna (COG)
4.Wielochorobowość w okresie starości
5. Wielkie problemy geriatryczne
6. Układowe stany chorobowe u pacjentów w starszym wieku

Wykład e-learning:
1**.**Farmakoterapia w geriatrii

Ćwiczenia:
1. Starzenie się i problemy wieku senioralnego. Analiza zmian inwolucyjnych i ich wpływu na funkcjonowanie pacjenta. Identyfikacja problemów społecznych, poznawczych i zdrowotnych
2.Wielochorobowość, polipragmazja i zespół kruchości – podejście kliniczne. Diagnostyka pacjenta z wielochorobowością i zespołem kruchości. Opracowanie strategii leczenia z uwzględnieniem interakcji lekowych i ograniczeń funkcjonalnych.
3. Choroby przewlekłe w geriatrii – diagnostyka i leczenie. Dobór badań diagnostycznych, farmakoterapii i planu monitorowania leczenia.
4. Interdyscyplinarna opieka nad pacjentem geriatrycznym. Opracowanie kompleksowego planu leczenia i opieki dla pacjenta z wielochorobowością.

Ćwiczenia e-learning
1. Profilaktyka i edukacja pacjenta geriatrycznego. Motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń i aktywności fizycznej. Opracowanie programu profilaktyki upadków, hipokinezji i powikłań farmakoterapii

Ćwiczenia praktyczne:
1.Przeprowadzenie całościowej oceny geriatrycznej
2. Wykonanie ukierunkowanego badania fizykalnego w odniesieniu do pacjentów w wieku starszym
3. Ocenianie i opisywanie stanu somatycznego
4. Planowanie postępowania diagnostycznego, terapeutycznego i profilaktycznego
5. Prowadzenie dokumentacji medycznej chorego.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie **WIEDZY:**		
W01	Zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;	E.W1.
W02	Rozumie przebieg oraz objawy procesu starzenia się, a także zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku;	E.W8.
WO3	Rozumie przyczyny i podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych;	E.W9.
W04	Zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii chorób ludzi w podeszłym wieku;	E.W10.
W05	Zna i rozumie zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku;	E.W11.
W06	Zna i rozumie podstawowe zasady organizacji opieki nad osobą starszą i obciążenia opiekuna osoby starszej;	E.W12.
W07	Zna specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia u dzieci, młodzieży oraz w okresie starości;	E.W19.
w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI:**		
U01	Przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	E.U1.
U02	Przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	E.U3.
U03	Ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
U04	Przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	E.U12.
U05	Ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	E.U13.
U06	Rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
U07	Planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.
U08	Przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;	E.U17.
U09	Kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20.
U10	Definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi;	E.U21.
U11	Interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń;	E.U24.
U12	Stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego);	E.U25.
U13	Planuje konsultacje specjalistyczne;	E.U32.
U14	Ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki;	E.U35.
U15	Stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki;	F.U3.
w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH**:		
K01	jest gotów donawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a takżeokazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	H.S1
K02	jest gotów dokierowania się dobrem pacjenta;	H.S2
K03	jest gotów doprzestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	H.S3
K04	jest gotów dopodejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	H.S4
K05	jest gotów dodostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	H.S5
K06	jest gotów dopropagowania zachowań prozdrowotnych;	H.S6
K07	jest gotów dokorzystania z obiektywnych źródeł informacji;	H.S7
K08	jest gotów doformułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	H.S8
K09	jest gotów dowdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tymz przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	H.S9
K10	jest gotów doformułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	H.S10
K11	jest gotów doprzyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	H.S11

4.4 Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe *(symbol)*	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne *(jakie?)** np. test - stosowany w e-learningu		
	Forma zajęć			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*		
	W	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	...	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*
W01	+				+					+			+	+	+						
W02	+				+					+			+	+	+						
W03	+				+					+			+	+	+		+				
W04	+				+					+			+	+	+		+				
W05	+				+					+			+	+	+		+				
W06	+				+					+			+	+	+		+				
W07	+				+					+			+	+	+						
U01					+						+	+	+	+	+			+			
U02					+						+	+	+	+	+			+			
U03					+						+	+	+	+	+			+			
U04					+						+	+	+	+	+		+	+			
U05					+						+	+	+	+	+		+	+			
U06					+						+	+	+	+	+		+	+			
U07					+						+	+	+	+	+		+	+			
U08					+						+	+	+	+	+		+	+			
U09					+						+	+	+	+	+		+	+			
U10					+						+	+	+	+	+		+	+			
U11					+						+	+	+	+	+		+	+			
U12					+						+	+	+	+	+		+	+			
U13					+						+	+	+	+	+		+	+			
U14					+						+	+	+	+	+			+			
U15					+						+	+	+	+	+			+			
K01	+				+						+	+	+	+	+			+			
K02	+				+						+	+	+	+	+			+			
K03	+				+						+	+	+	+	+			+			
K04	+				+						+	+	+	+	+			+			
K05	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K06	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K07	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K08	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K09	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K10	+				+						+	+	+	+	+		+	+			
K11	+				+						+	+	+	+	+		+	+			

**niepotrzebne usunąć*

4.5 Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	**Ocena**	**Kryterium oceny**
Wykład, w tym e-learning	**3**	61-68% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	3,5	69-76% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4	77-84% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4,5	85-92% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	5	93% - 100% prawidłowych odpowiedzi testowych
Ćwiczenia, w tym e-learning	**3**	Student wykazuje podstawową znajomość zagadnień geriatrycznych, jednak nie potrafi samodzielnie zastosować wiedzy w praktyce klinicznej. W trakcie ćwiczeń wymaga stałego ukierunkowania nauczyciela, zarówno przy analizie przypadków, jak i formułowaniu rozwiązań terapeutycznych. Opis stanu pacjenta jest nieprecyzyjny, a komunikacja z pacjentem i zespołem terapeutycznym ograniczona. Student prezentuje prawidłową postawę etyczną, ale nie wykazuje inicjatywy ani refleksji klinicznej. Decyzje podejmowane w trakcie zajęć wskazują na bardzo ograniczoną znajomość regulacji prawnych.
	3,5	Student potrafi samodzielnie przeprowadzić podstawową analizę problemów pacjenta geriatrycznego, jednak wymaga wsparcia przy formułowaniu wniosków i planu postępowania. W trakcie ćwiczeń wykazuje poprawną, choć ograniczoną aktywność. Opis stanu pacjenta jest częściowo trafny, a komunikacja z pacjentem i zespołem terapeutycznym poprawna, choć niepogłębiona. Student rozpoznaje podstawowe jednostki chorobowe, ale nie różnicuje ich samodzielnie. W decyzjach widoczne są luki w znajomości regulacji prawnych.
	4	Student aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach, wykazując dobrą znajomość zagadnień geriatrycznych i umiejętność ich zastosowania w praktyce. Potrafi samodzielnie przeprowadzić wywiad, ocenić stan pacjenta i zaproponować podstawowe rozwiązania diagnostyczno-terapeutyczne. Komunikacja z pacjentem i zespołem terapeutycznym jest rzeczowa i empatyczna. Student rozpoznaje i różnicuje najczęstsze jednostki kliniczne. Decyzje podejmowane w trakcie zajęć są zgodne z podstawowymi regulacjami prawnymi.
	4,5	Student wykazuje wiedzę kliniczną i sprawność w analizie złożonych sytuacji geriatrycznych. W trakcie ćwiczeń samodzielnie formułuje diagnozy, proponuje wieloaspektowe strategie terapeutyczne i uwzględnia kontekst funkcjonalny oraz społeczny pacjenta. Komunikacja jest profesjonalna i dostosowana do możliwości poznawczych seniora. Student aktywnie współpracuje z zespołem terapeutycznym, wykazując inicjatywę i odpowiedzialność. Decyzje podejmowane w trakcie zajęć są zgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi.
	5	Student prezentuje pełne zrozumienie specyfiki opieki geriatrycznej i potrafi samodzielnie zastosować wiedzę w złożonych przypadkach klinicznych. W trakcie ćwiczeń wykazuje wysoki poziom refleksji, trafnie formułuje diagnozy, proponuje kompleksowe strategie terapeutyczne i integruje działania zespołu. Komunikacja z pacjentem jest empatyczna, klarowna i uwzględnia indywidualne potrzeby. Student wykazuje bardzo dobrą znajomość regulacji prawnych i stosuje je w praktyce klinicznej.
Ćwiczenia praktyczne	**3**	Samodzielne przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu, W trakcie badania fizykalnego i COG konieczna pomoc nauczyciela, Nieprecyzyjny opis stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązywanie podstawowych zadań diagnostycznych i terapeutycznych, Przy wykonywaniu umiejętności praktycznych wymaga ukierunkowania nauczyciela. Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem. Ma trudności w relacjach z zespołem terapeutycznym. Podejmowane decyzje potwierdzają małą znajomość regulacji prawnych.
	3,5	Samodzielne przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu, W trakcie badania fizykalnego konieczna i COG niewielka pomoc nauczyciela, Precyzyjny opis stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązywanie podstawowych zadań diagnostycznych i terapeutycznych, Różnicowanie podstawowych jednostek klinicznych, Przy wykonywaniu umiejętności praktycznych wymaga ukierunkowania nauczyciela Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem. Ma trudności w relacjach z zespołem terapeutycznym. Podejmowane decyzje potwierdzają luki w znajomość regulacji prawnych
	4	Samodzielne przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu, badania fizykalnego i COG Precyzyjny opis stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązywanie podstawowych zadań diagnostycznych i terapeutycznych, Różnicowanie podstawowych jednostek klinicznych, Samodzielne wykonywaniu umiejętności praktycznych. Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem i personelem Podejmowane decyzje potwierdzają luki w znajomość regulacji prawnych.
	4,5	Samodzielne przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu, badania fizykalnego i COG. Precyzyjny opis stanu somatycznego,

		Samodzielne rozwiązywanie podstawowych i złożonych zadań diagnostycznych i terapeutycznych, Różnicowanie jednostek klinicznych, Samodzielne wykonywaniu umiejętności praktycznych Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem i personelem Podejmowane decyzje potwierdzają znajomość regulacji prawnych.
	5	Samodzielne przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu, badania fizykalnego i COG. Precyzyjny opis stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązywanie złożonych i trudnych zadań diagnostycznych i terapeutycznych, Różnicowanie jednostek klinicznych, Samodzielne wykonywaniu umiejętności praktycznych. Prezentuje nienaganną postawę etyczną w relacjach z pacjentem i personelem Podejmowane decyzje potwierdzają znajomość regulacji prawnych.

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	***50***	***50***
*Udział w wykładach**	12	12
*Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach**	30	30
*Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym**		
Inne (jakie?) wykład i ćwiczenia e-learning*	*8*	8
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	***25***	***25***
*Przygotowanie do wykładu**	10	10
*Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium**	15	15
*Przygotowanie do egzaminu/kolokwium**		
*Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa**		
*Opracowanie prezentacji multimedialnej**		
*Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)**		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	***75***	***75***
PUNKTY ECTS za przedmiot	**3**	**3**

****niepotrzebne usunąć***

Przyjmuję do realizacji *(data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)*

.....